

Umjetne suze

Čemu služe?

Svaki drugi pacijent se tuži da mu oči suze. Pri tome zaboravljamo da smo uvelike promijenili uvjete u kojima živimo. Zimi nas isušuje centralno grijanje, ljeti nam pušu klime, premalo spavamo, previše gledamo u monitore i sl.

Oči, jedini stalno mokri, a opet stalno izloženi dio tijela, uvijek je na udaru bilo topline, bilo propuha. Od topline i strujanja zraka suze hlape, a oči se suše. To je prva faza. Pokrovni sloj stanica oka je poput ljuskica na ribi. Prema dolje, kapak niz njih klizi, ali pri dizanju struže i guli pokrovne stanice. Tek nakon toga uslijedi suzenje, jer oko proplače kako bi se obranilo od neugode. Suze poteku ne bi li podmazale i smanjile trenje koje proizvodi kapak.

Ovakvim problemima izloženi su i oni koji satima gledaju u monitor kompjutera i od silne koncentracije zaborave treptati.

Posebna kategorija su osobe izložene hormonalnim promjenama. To mogu biti mlađe žene koje uzimaju spolne hormone iz bilo kojeg razloga ili žene u menopauzi kad se aktivnost jajnika smanjuje. Vjerojatno se slično zbiva i u muškaraca zrele dobi, ali se manifestira manje intenzivno.

Mlađe žene koje su u početku uspješno nosile kontaktne leće, a onda odjednom počele imati probleme s lećama, uvijek se pita jesu li u međuvremenu počele uzimati oralnu kontracepciju. Naime, često se pokaže da su problemi s očima počeli neposredno nakon promjene hormonalnog statusa u tijelu žene.

Promjena omjera spolnih hormona utječe na izmjenu kvalitete svih tjelesnih tekućina, tako i suza. Smanjeno lučenje suza pripada tzv. sindromu suhog oka. Suze su idealna kombinacija vode, sluzi i masti i tek tada uspješno ostvaruju svoju ulogu zaštite oka, podmazivanja i vlaženja. Ako se ta ravnoteža pod utjecajem hormona poremeti, prednja će površina oka patiti, epitel će se sušiti, kapak će strugati, a oči će peći. U tom trenutku će osoba oči trljati i unijeti zagađenje te izazvati infekciju, bakterijom, klamidijom i sl.

Žene u menopauzi, s obzirom na dob i navike, rijetko nose kontaktne leće. Jedan problem manje, jer im ostaju "samo" osušene oči. Srećom hormone možemo nadoknaditi. To je mala tajna o kojoj više znaju ginekolozi i endokrinolozi. Nadomjestak spolnih hormona pomoći će i našim očima, odnosno pravilnoj produkciji kvalitetnih suza.

Umjetne suze su spas za oči

Druga mala tajna kako pomoći očima, bilo mladim ili starim, ženskim ili muškim, s lećama ili bez njih, su jedne „čarobne“ kapi. Ima ih pod raznim imenima. Sve su prozirne da ne bi umanjile oštrinu vida i sluzave kako bi podmazale oči. Razlikuju se doduše po gustoći, vrsti konzervansa i, naravno, po cijeni. Uloga im je da preko oka naprave zaštitni sloj koji neće brzo ishlapiti kao vlastite suze, da smanje trenje kapka pri spuštanju i dizanju, da „popune“ sitne neravnine i oštećena mjesta na sloju površinskih stanica oka koje žuljaju. Ukratko, služe za zaštitu, vlaženje i podmazivanje. Možemo ih ukapavati koliko god puta osjetimo iritaciju oka, jer po svom kemijskom sastavu nisu štetne.

Kako smo krenuli s civilizacijskim napretkom, ubrzo ćemo promijeniti našu mikroklimu toliko da će umjetne suze postati sastavni dio naših kozmetičkih torbica, odnosno džepova. Kao rukavice za ruke, umjetne su suze zaštita za oči!